

[Handelsministeren.]

Ser vi på landbrugsvarerne, så har den førstnævnte gruppe, England, fællesmarkedet og Norge, i 1966 købt for 5 milliarder kr. landbrugsvarer hos os, medens Sverige-Finland har købt for 300 mill. kr. i Danmark. Med andre ord, hvis vi ser det snævert — og jeg er enig i, at det er en snæver synsvinkel — men rent handelspolitisk, vil vi se, at til fællesmarkedet, England og Norge har vi for industrivarer henvend den dobbelte eksport, og for landbrugsvarer har vi 95 pct. til den pågældende gruppe. Det bør man erindre sig, når man taler om de alternativer, der byder sig til i de europæiske markedsdannelse.

Det tredje punkt, jeg ville gøre gældende, er dette, at jeg tror — og det spørgsmål blev jo stillet — at Norden ligesom England har noget at byde på i en bredere europæisk markedsdannelse. Der er en hel del uhåndgribelige ting heri, men jeg gentager, hvad jeg sagde for et par dage siden: de stabile demokratier i Norden er en værdi, som må betyde noget, hvis vi vil en bredere europæisk enhed. Det kan der efter min mening ikke være tvivl om. Der kan heller ikke være tvivl om, som det blev nævnt af en af ordførerne, at vi administrativt, organisatorisk, i vor evne til, hvad skal vi sige, at tilrettelægge et samfund på fornuftig vis også har noget at byde i en bredere europæisk dannelse. Jeg tror også, at vi med hensyn til „know how“, til de teknologiske værdier, fra nordisk side på en række områder har væsentlige bidrag at yde. Og så må vi jo endelig ikke glemme, som vi ved fra Kennedyrunden, at Norden er en større kunde i fællesmarkedet end USA, vi køber mere fra fællesmarkedet, end USA køber fra fællesmarkedet, så vi er væsentlige klienter, og vi er væsentlige parthavere i en bredere europæisk løsning.

Det blev for det fjerde nævnt, at vi ikke både kunne beholde EFTA-fordelene i Norden og indtræde i fællesmarkedet. Der erkender jeg, der kan blive tale om et valg, men jeg vil gerne understrege stærkt, at det ved vi ikke endnu, og som jeg sagde for et øjeblik siden, er det muligt, at vi, netop ved at England, Danmark og Norge starter forhandlinger med fællesmarkedet, kan hjælpe, skal vi sige de tøvende lande i Vesteuropa i øvrigt til at gå i gang med fællesmarkedet, så man kan meget vel se det som

en acceleration af en udvikling, som vi jo fra begyndelsen har været interesseret i fra dansk side på bred politisk basis.

Jeg kan nævne i den forbindelse, at på Londonmødet for et par uger siden var det ikke mindst Danmark, som sammen med Schweiz understregede ønskeligheden af, at vi fik en overgangsperiode for gennemførelsen af den brede europæiske løsning, der eventuelt måtte være mulig, således at man kunne få de tøvende EFTA-lande til i tide at søge en fornuftig løsning af deres problemer. I så henseende tror jeg vi var fuldt så positive og, skal vi sige nordiske som andre EFTA-partnere.

Man har nævnt — og det er mit femte punkt — spørgsmålet om et atlantisk alternativ, og der har været udtrykt skepsis fra en af ordførerne, som er meget kyndig i de spørgsmål, vi drøfter her, og som mente, det var et spørgsmål om romantik. Dertil vil jeg gerne sige, at jeg er i alt væsentligt enig i den vurdering. Jeg tror ikke på, at man kan finde et atlantisk alternativ til den brede europæiske løsning. Det er næsten barokt efter min mening at forestille sig et frihandelsområde, der strækker sig fra Japan over Canada og USA via EFTA-landene og muligvis ned til antipoderne, til Australien, New Zealand. Man må have sans for proportioner, så jeg tror heller ikke, at det er en ting, som er realistisk — hvortil kommer, at det jo ikke løser det europæiske problem, som er vort hovedspørgsmål, nemlig at forhindre og ophæve markedsdelingen i Europa. Jeg er altså enig i, hvad den pågældende ordfører sagde herom.

Så er der spørgsmålet om Europas styrke over for de to giganter i henholdsvis vest og øst. Her er jeg igen enig med de ordførere, som har understreget vigtigheden af den teknologiske hjælp til u-landene, som også jeg anser for at være meget væsentlig i denne forbindelse, og vigtigheden af at forhindre den vandring af europæiske videnskabsmænd af høj teknologisk viden til USA, der jo kan betale de store beløb til folk, som har en god hjerne og en høj uddannelse. Det er meget vigtigt, at vi går sammen om at forhindre det og sørge for, at vi holder takten oppe i vor teknologiske udvikling, så vi bevarer vore gode hjerner og vore højt uddannede mennesker herhjemme.